

ORGANIZACIJSKA NADGRADNJA INOVACIJSKE DJELATNOSTI

Organizacije (udruge, saveze i zajednice) inovatora slobodno osnivaju građani radi zadovoljenja zajedničkih i osobnih potreba u tehničkoj kulturi, u ovom slučaju u inovacijskoj djelatnosti. Zbog hijerarhijske povezanosti sa ostalim organizacijama tehničke kulture, navedena je i organizacijska nadgradnja Tehničke kulture, kojoj inovatori pripadaju.

- *Hrvatska zajednica tehničke kulture (pod patronatom je Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta)*
- *lokalne županijske zajednice tehničke kulture*
- *lokalne gradske zajednice tehničke kulture*
- **Udruga inovatora Hrvatske** (ogranak je Hrvatske Zajed. tehn kulture) i
- **Hrvatski savez inovatora**
- *lokalni županijski savezi inovatora*
- *lokalni gradski savezi inovatora*
- *udruge i klubovi inovatora*
- *udruge i klubovi inovatora pri trgovačkim društvima*

Iako starijoj (srednjoškolskoj i studentskoj) omladini preporučamo uključenje u "prave" udruge inovatora za odrasle, u kojima će steći uvid u problematiku praktične realizacije gospodarski primjenjivih inovacija, mlade inovatore okupljaju i udruge tehničke kulture, organizirane u školama ili na nivou gradova i županija:

- *udruge mladih tehničara*
- *udruge elektroničara*
- *udruge robotičara*
- *udruge informatičara*
- *centri mladih i dr. .*

*Osim udruga i saveza inovatora, inovatore, ali i inventivne poduzetnike okupljaju i tzv. **centri koncentriranog tehnološkog razvoja** konstituirani redovito na nivou županije, kao:*

- *Tehnološki centri i parkovi*
- *inovacijski centri i inkubatori*
- *poduzetnički inkubatori*
- *poslovno-inovacijski centri i dr.*

Cilj je Poduzetničkih inkubatora prvenstveno generiranje novih malih poduzetničkih tvrtki na temelju inovacijskih ili poduzetničkih projekata koji se razvijaju u samom centru. Nove tvrtke uživaju privilegije (jeftin ili besplatan prostor, poslovnu infrastrukturu Centra, intelektualne i poslovne usluge Centra i dr) kroz razdoblje inkubacije od 1-3 godine, nakon čega bi trebale postati samostalne i prepustiti mjesto u Centru drugome.

Tehnološki centri i inovacijski inkubatori usmjereni su više na razvitak poduzetničkog projekta koji je u pravilu temeljen na inovaciji.

Poslovno-inovacijskim centrima je namjena da pružaju inženjerske, inovacijske, konzultantske i poslovne usluge, dakle stručne intelektualne usluge inovatorima i poduzetnicima, pomažući im u razvitku njihovih projekata. Praćenje projekata trebalo bi biti kontinuirano, od ocjene i razrade idejnog rješenja inovacije do marketinške pripreme prvih serija razvijenog inoviranog proizvoda.

U stvarnosti na žalost često tome nije tako, odnosno "stanarima" centra osigurava se manje ili više opremljen prostor i zajedničku sekretaricu, ali se rijetko pružaju stručne usluge (inženjerske, patentne, ekonomske, marketinške i posebno usluge komercijalizacije i plasmana), što je u velikoj mjeri uzrok slabih rezultata u komercijalizaciji domaćih inovacija.

U inozemstvu mnoge postojeće centre koncentriranog tehnološkog razvoja uz sredstva države financiraju regionalne uprave i zainteresirano gospodarstvo. Centri se održavaju i otvaraju novi iako i preko 50 % generiranih poduzetnika bankrotira u prvoj godini samostalnog života tvrtke, jer poduzetničke tvrtke koje prežive, održavaju neophodnu razinu zaposlenosti nacije i fleksibilnost gospodarstva. Proces generiranja novih poduzetnika mora biti trajan, jer mnogi poduzetnici prestaju s radom nakon iscrpljivanja projekta na kome je tvrtka temeljena, budući da su I proizvodi (osobito IT proizvodi) danas kratkog vijeka zbog vrlo brzog razvoja novih tehnologija..

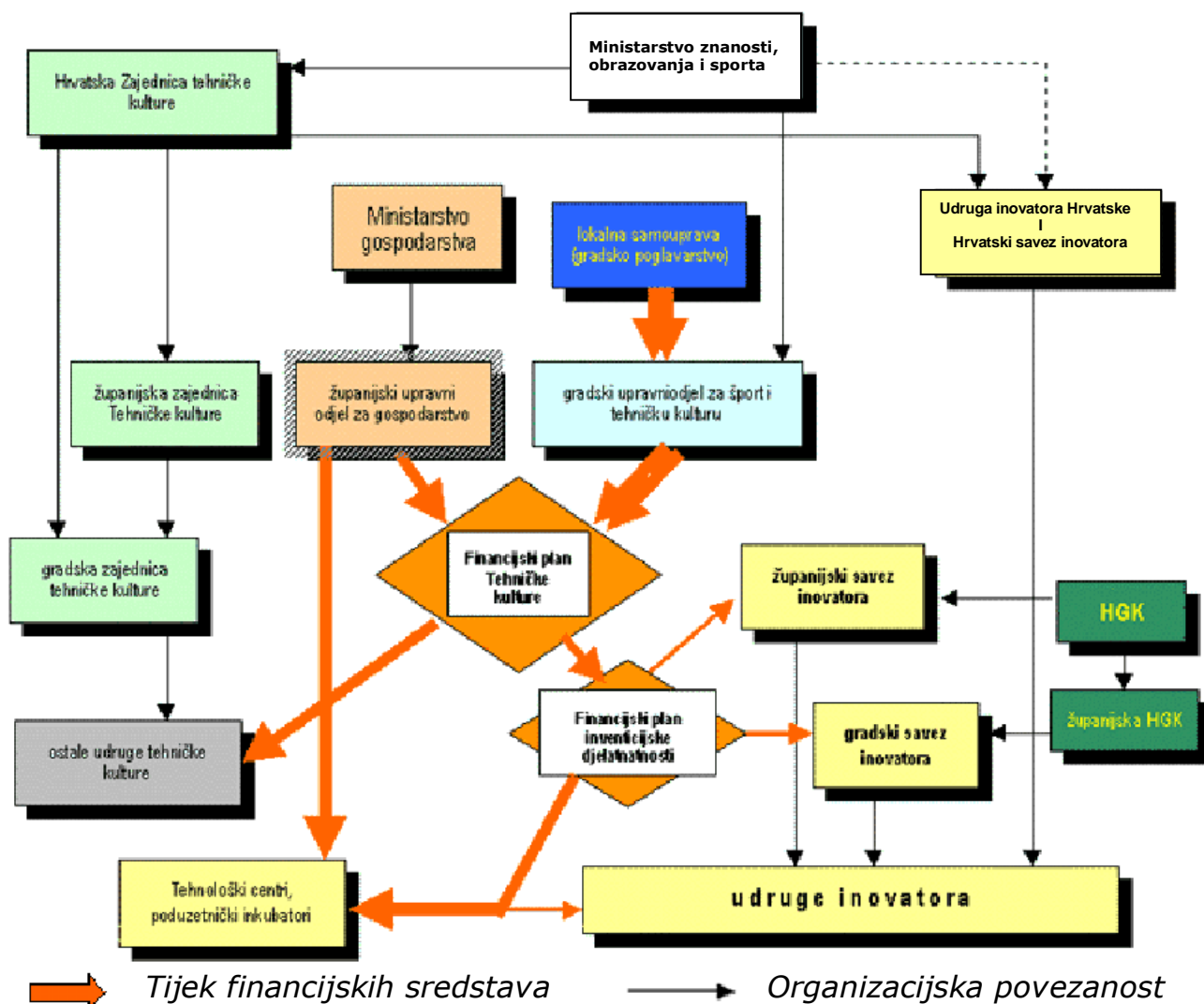
Kod nas je financiranje takvih institucija započelo iz lokalnih (gadskih i županijskih) proračunskih sredstava na riječkom području, gdje je osnovan prvi hrvatski poduzetnički inkubator PORIN, a ubrzo i TEHNOLOŠKO-INOVAČKI CENTAR (TIC). Ubrzo su se u Rijeku ugledale i druge županije, uključivo grad Zagreb, a takve centre počelo je potpomagati i Ministarstvo gospodarstva. Potporu takvim projektima, počelo je pružati i Ministarstvo obrta, malog i srednjeg poduzetništva, neposredno nakon svog konstituiranja. Ipak, valja naglasiti da financijeri u pravilu potpomažu samo institucije koje su sami osnovali, dok su spontano ustanovljeni instituti takve vrste (kao primjerice naš iPC), uglavnom prepušteni sami sebi.

Slijedilo je ustanovljenje potpornih organizacija (BICRO, HANAG i drugi) na republičkom nivou, financiranog iz državnog proračuna, koje su zadužene za osmišljavanje i provođenje projekata potpore na republičkoj razini, što sve zajedno, sa sustavom sveučilišta i znanstvenih instituta čini tzv. inovacijsku infrastrukturu Republike Hrvatske.

Na žalost, Organizacija inovatora ni u jednoj od nekoliko Nacionalnih strategija za razvoj inovacija, pa ni u najnovijoj Nacionalnoj strategiji inovacija 2013-2020.g. nije prepoznata kao ravnopravan dio inovacijske infrastrukture, iako su individualni inovatori vlasnici 86 % hrvatskih patenata.

Do 2012 g. projekti potpore nisu bili namijenjeni individualnim inovatorima kakvih je najviše, nego samo kreditno sposobnim Start-up tvrtkama i to prvenstveno visokotehnološkim, što smatramo pogrešnom politikom.

SHEMA ORGANIZIRANOSTI INVENTIVNE DJELATNOSTI HRVATSKE

Iako Tehnička kultura u cjelini, a u njenom sastavu i Organizacija inovatora pod kapom Hrvatske zajednice tehničke kulture (HZTK) pripadaju nadležnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, za rad inovatora više interesa pokazuje sektor gospodarstva, zbog uloge inovatorstva u razvitku poduzetništva i oživljavanju privrede. Za rad inovatora trajan interes pokazuje i sustav Hrvatske gospodarske komore, koja je pri sektoru za industriju formirala Zajednicu HGK za inventivni rad. Najvažniju legislativu za regulaciju područja tehničke kulture čine:

- **Zakon o tehničkoj kulturi**
- **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tehničkoj kulturi**
- **Pravilnik o uvjetima za obavljanje djelatnosti tehničke kulture**
- **Pravilnik o kriterijima i rokovima za utvrđivanje programa i osiguravanje sredstava za financiranje jav. potreba RH u tehničkoj kulturi**
- **Pravilnik o Državnoj nagradi tehničke kulture Faust Vrančić**
- **Zakon o udrugama**

Zbog brojnih izmjena i dopuna regulative kroz duže vremensko razdoblje, nisu navedeni konkretni linkovi pa glede važećih verzija treba vidjeti Narodne novine